19 - 11 - 20

Ο Γιώργος Λάνθιμος στο Τμήμα Κινηματογράφου

Προσκεκλημένος από την πρόεδρο του Τμήματος, κ. Ρία Θανούλη, ο Γιώργος Λάνθμος συνδέθηκε διαδικτυακά και μίλησε με τους φοιτητές και τους καθηγητές.

Το κείμενο που ακολουθεί δεν είναι απομαγνητοφώνηση όσων ειπώθηκαν είναι σημειώσεις που κρατούσα κατά τη διάρκεια της συζήτησης.
Φυσικά, έχουν γραφεί συνοπτικά όσα ειπώθηκαν, μερικές φορές χρειάστηκε ένα μικρό μοντάζ γιατί ο προφορικός λόγος με την ελευθερία και την αμεσότητα που έχει, εύκολα πετάει εδώ κι εκεί, προσπάθησα να κρατήσω την ενότητα και την ουσία των θεμάτων που αγγίχτηκαν.
Πριν μία ερώτηση υπάρχουν τα αρχικά αυτού που την κάνει, το αρχικό "Φ" σημαίνει φοιτητής ή φοιτήτρια, με πλάγια είναι πληροφορίες για να καταλαβαίνουμε καλλίτερα τι έγινε, προσπάθησα να κρατήσω τον προφορικό τόνο.

Καλησπέρα σας,

Η πρόεδρος καλωσορίζει τον Γιώργο Λάνθιμο.
Ο Απόστολος Καρακάσης (Α. Κ.) προβάλει σλάϊτς -μιά ιδέα- από τους χώρους της σχολής.
Γιώργος Λάνθιμος (Γ. Λ.): Ωραία... είναι λίγο καλλίτερη από την σχολή Σταυράκου.

Απ. Κ.: Είμαστε σε μιά σχολή κινηματογράφου, σ' έναν χώρο που παιδιά σπουδάζουν κινηματογράφο, είναι ευκαιρία να σε ρωτήσω, πότε είχες την ιδέα να σπουδάσεις κινηματογράφο;
Γ. Λ.: Από τα 17. Και μετά μπήκα στη σχολή Σταυράκου. Αλλά δεν σκεφτόμουν να κάνω ταινίες.
Στην αρχή, να πω πως είχα την ευκαιρία να δουλεύω σαν βοηθός παραγωγής, βοηθός σκηνοθέτη, σε διάφορους τομείς. Τα περισσότερα πράγματα τα έμαθα εμπειρικά, δουλεύοντας. Βέβαια, διάβαζα παράλληλα, έβλεπα ταινίες, άκουγα μουσική.

Φ: Πώς νιώσατε όταν πρωτομπήκατε σε γύρισμα;

Γ. Λ.: Σε γύρισμα γενικά, ή όταν εγώ σκηνοθετούσα;

Φ: Σα σκηνθέτης.

Γ. Λ.: Είχα την τύχη, ένας φίλος μου φωτογράφος που θα έκανε μία διαφήμηση για τη Levis, μού ζήτησε να πάω στο στούντιο και να τραβώ με μία κάμερα βίντεο καθώς αυτός θα τράβαγε φωτογραφίες. Το έκανα και όταν οι διαφημιστές είδαν τα κομμάτια που τράβηξα, τους άρεσαν πολύ και έβγαλαν μερικά σποτ. Εγώ τα είχα τραβήξει, έτσι, αυτοσχεδιαστικά, κανείς δεν περίμενε κάτι και γι' αυτό έγιναν ελεύθερα.

Φοιτητής/Φοιτήτρια (Φ): Ποιές ήταν οι αγαπημένες σας ταινίες πριν ακόμα μπείτε στη σχολή;

Γ. Λ. Δεν είχα κάποιες ιδιαίτερες αγαπημένες ταινίες. Γενικά: Σπήλμπεργκ, Μπρους Λη... καταλάβαινα όμως πως κάτι με τραβούσε στο σινεμά και βέβαια, είχαμε κάνει με φίλους κάτι μικρά ταινιάκια, σαν παιχνίδι.
Στη σχολή βρέθηκα ανάμεσα σε άλλους που τους άρεσε ο κινηματογράφος, είδα Κασσαβέτη, Μπρεσσόν, Ταρκόφσκι.

Φ: Έχω διαβάσει να λέτε πως βλέπετε 3 ταινίες την ημέρα, τουλάχιστον.

Γ. Λ.: Δεν το θυμάμαι, ίσως ήταν κάποια περίοδος που το έκανα, σήμερα δεν το κάνω. Μ' αρέσει να ξαναβλέπω ταινίες που μού έχουν αρέσει. Έχω κάπου έναν φόβο μη με απογοητεύσει μία ταινία και γι' αυτό προτιμώ να ξαναδώ μία ταινία που μού έχει αρέσει. Δεν υπάρχει κανόνας πώς θα γίνεις κινηματογραφιστής, μπορεί να μη βλέπεις πολλές ταινίες.

Επίσης να σάς πω πως έκανα διάφορα πράγματα, χορό, θέατρο, έκανα διαφημιστικά και αυτό μού έδινε μια διέξοδο, όμως δεν πίστευα πως θα κάνω ταινίες. Ώσπου μιά μέρα ήρθε η επιφοίτηση, μια φίλη η Αθηνά Τσαγγάρη μού είπε πως μπορώ να κάνω ταινία με ελάχιστα λεφά, μόνο το φιλμ και τα εργαστήρια, χωρίς να περάσω όλην αυτήν τη διαδικασία με το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου και την ΕΡΤ, με φίλους που αγαπούσαν το σινεμά και ήθελαν και αυτοί να κάνουν πράγματα. Ώσπου το καταλάβαμε και είπαμε, για να δούμε.

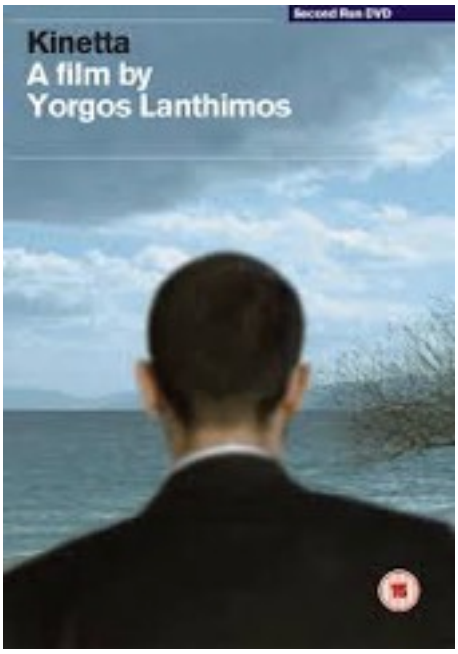

Κινέττα, 2006

Η “Κινέττα” και ο “Κυνόδοντας” έγιναν έτσι.
Στον “Κυνόδοντα” δουλέψαμε με τον Ευθύμη Φιλίππου, τον είχα γνωρίσει από τη διαφήμιση, τού είχα πει την ιδέα και αρχίσαμε να βρισκόμαστε μία φορά τη βδομάδα και να συζητάμε. Έλεγε ο καθένας μία σκηνή, καταλήγαμε κάπου και ύστερα μία άλλη σκηνή, ώσπου καταλάβαμε μια μέρα ποιό ήταν το κοινό νήμα που ένωνε όλες αυτές τις σκηνές.

Στην “Κινέττα”, επειδή ίσως προερχόμουν από τη διαφήμιση ξεκίνησα με μία βασική αντίδραση σε ο,τιδήποτε συμβατικό, να κάνω το αντίθετο απ’ ο,τιδήποτε θεωρείται σωστό, καλό, ωραίο κλπ.
Ταυτόχρονα έβλεπα σινεμά, ταξείδευα, διάβαζα. Και διαμόρφωνα δειλά, πώς εγώ έβλεπα τα πράγματα, κάτι που είναι υποσυνείδητο και αυτοσχεδιαστικό.

Κάννες, “Ενα κάποιο βλέμμα”, 2009

Φ: Σάς ενδιάφερει η αποδοχή;

Γ. Λ.: Αρχικά όταν σκέφτομαι μια ταινία, όχι. Βέβαια δεν μπορώ να πω πως όταν συμβαίνει δεν μ’ ευχαριστεί. Επιπλέον, όσο προχωράς τόσο πιό απαραίτητο γίνεται. Ας πούμε, μετά τον “Αστακό” είχα μιά ιδέα που κανείς δεν έδειχνε να τον ενδιαφέρει, όμως μετά την “Ευνοούμενη” βρέθηκαν παραγωγοί. Αν τώρα την κάνω και δεν πάει καλά, πάλι θα πρέπει να ξαναρχίσω από το μηδέν.
Αυτό όμως που προσπαθώ να κάνω είναι να μην αφήσω την αρχική ιδέα να διαβρωθεί. Να είσαι πιστός στον εαυτό σου. Εσύ τι θες.

Απ. Κ.: Ο κόσμος των ταινιών σας, οι συνθήκες καταπιέζουν τους ανθρώπους και αυτό τους οδηγεί να δείξουν διάφορες πλευρές του εαυτού τους που υπό άλλες συνθήκες δεν θα έδειχναν.

Γ. Λ.: Κρίνω από τον εαυτό μου. Ναι, είναι αυτό που είπατε, τα πρόσωπα της ταινίας κάνουν πράγματα που δεν θα έκαναν. Θέλω αυτός που βλέπει μια ταινία μου να συμμετέχει με έναν πιό ουσιαστικό τρόπο απ’ τον προφανή. Μια ταινία με κλασική δομή και ταυτότητα οδηγεί τον θεατή να σκεφτεί με έναν συγκεκριμένο τρόπο, να νιώσει στο τέλος ένα συγκεκριμένο συναίσθημα, δεν τον αφήνει να βάλει κάτι από την δική του πραγματικότητα και τη δική του προσωπικότηττα.

Φ: Εμπνέεστε από τα παραμύθια;

Γ. Λ.: Από τα πραμύθια... δεν ξέρω, δεν το έχω σκεφεί.

Αυτό που με εμπνέει είναι οι συμπεριφορές των ανθρώπων, να παρατηρώ τις συμπεριφορές των ανθρώπων, ιστορίες που έχω ακούσει. Είναι πολύ σημαντικό να παρατηρείς.

Απ. Κ.: Αυτό, ας πούμε, που ζούμε τώρα, η πανδημία θυμίζει τον κόσμο των ταινιών σας, θα κάνατε μία ταινία για την πανδημία;

Γ. Λ.: Ίσως, αν και άλλο να ζεις κάτι και άλλο να κάνεις μία ταινία γι' αυτό. Χρειάζεται ένας χρόνος μετά για να καταλάβεις τι έγινε. Να χωνέψεις αυτό που παρατήρησες.

Φ.: Συνεργαστήκατε με τον κ. Ευθύμη Φιλίππου. Θα συνεργαστείτε ξανά;

Ο κυνόδοντας, 2009

Γ. Λ.: Όσο γνωρίζεις κάποιον τόσο φτιάχνεις μία κοινή γλώσσα μαζί του. Απ' την άλλη θέλουμε και οι δύο να εξελισσόμαστε και αυτό μάς κάνει ανεξάρτητους.
Όταν κάναμε τον "Κυνόδοντα" τού έδωσα την ιστορία και μού λέει: Εγώ δεν ξέρω να γράφω σενάριο". Αρχίσαμε να γράφουμε μαζί. Σιγά - σιγά πιό πολύ, πιό πολύ, ώσπου είχαμε μια ολόκληρη ταινία.
Μετά, στη 2η ταινία υπήρξε πρόοδος.
Τώρα κάνουμε μία μεταφορά από μία νουβέλα. Κρατάμε ο καθένας τα πιο σημαντικά απ' αυτά που διαβάσαμε. Μάς αρέσει όταν συναντιόμαστε να λέμε, "Ναι, αλλά είδες τότε που...", κάτι που άλλος δεν έχει προσέξει.

Άλπεις, 2011

Απ. Κ: Έχει εξελιχθεί σίγουρα η συγγραφή των σεναρίων σας. Πλησιάζουν οι ταινίες σας σε κάποιο είδος;

Βενετία 2011, Ευθύμης Φιλίππου, Γιώργος Λάνθιμος

Γ. Λ. Με τον "Αστακό" μπαίνουμε σε είδη. Όμως δεν ξεκινούμε από αυτό. Δεν ξεκινούμε από το είδος. Αρχίζουμε από την ιστορία και όταν αρχίζει να διαφαίνεται ένα είδος, ενισχύουμε αυτήν την τάση. Προσθέτει ένα άλλο επίπεδο, έναν διάλογο με το ίδιο το σινεμά.

Απ. Κ.: Αυτήν την παραδοξότητα που αναφέρατε, πώς οδηγείτε τους ηθοποιούς σ' αυτήν την παραδοξότητα;

Γ. Λ.: Αποφεύγω την ανάλυση ποιός είναι ο χαρακτήρας; πού ζει; κλπ. Πιστεύω πως η αναλυτική προσέγγιση εγκλωβίζει τους ηθοποιούς, αντίθετα θέλω να τους οδηγήσω, να τους βοηθήσω μάλλον, να απελευθερώσουν κάτι που και οι ίδιοι ίσως δεν ξέρουν για τον εαυτό τους. Είναι πολύ βασικό το κάστιγκ, να ξέρεις πως ο άνθρωπος που έχεις διαλέξει έχει μία βαθειά σχέση με αυτό που θες. Συν, η χημεία των ηθοποιών μεταξύ τους.

Η ευνοούμενη, Ολίβια Κόλμαν, Ρέϊτσελ Γουάϊζ, Έμα Στόουν

Απ. Κ. Τι είδους δουλειά κάνετε στις πρόβες;

Γ. Λ. Σωματική. Ίσως γιατί έχω κάνει πολλά βίντεο με χορό ή έχω δουλέψει στο θέατρο. Εκεί δεν κάνουν πρόβες όπως κάνουμε στο σινεμά, την συγκεκριμένη σκηνή, τα λόγια, κάνουμε ασκήσεις που έχουν σχέση με το σώμα.

Βέβαια, κάθε ταινία είναι διαφορετική και κάθε ηθοποιός διαφορετικός και αυτό που κάνω εγώ με βοηθάει να κάνω τις δικές μου ταινίες. Εσείς μπορείτε να δουλέψετε με έναν άλλον τρόπο. Θέλω να βοηθήσω τους ηθοποιούς να φύγουν από τη λογική κατεύθυνση. Κυρίως θέλω οι ηθοποιοί να νιώθουν ελεύθεροι να κάνουν ό,τι θέλουν και πως εσύ είσαι εκεί να τους κατευθύνεις, να βρουν τον τόνο μόνοι τους. Κάνω μόνο μικρές διορθώσεις έντασης, χρώματος.

Ολίβια Κόλμαν - βασίλισσα Άννα, "Ευνοούμενη"

Απ. Κ. Δώστε μας ένα παράδειγμα, τι ασκήσεις κάνετε;

Γ. Λ. Στον "Αστακό" τους είπα να περπατάν οι άνθρωποι ανάποδα και να λεν τα λόγια. Ή είχε κάτι άσπρα πλακάκια και κάτι μαύρα και είπαμε, οι άντρες θα περπατάν μόνο στα άσπρα.
Στη λήψη μόνο γίνεται το τελικό αποτέλεσμα. Στις πρόβες κάνουμε κάτι παράλληλο μ' αυτό που θα γίνει στο γύρισμα. Όπως ένας αθλητής του επι κοντώ, στην προπόνηση πάει σε μιά γωνιά και κάνει βάρη, μετά πηδήματα και στο τέλος της προπόνησης ίσως λίγο πηδάει. Ψάχνω να βρω έναν τρόπο να είναι τελείως διαφορετικοί απ' αυτό που είναι οι ίδιοι, να λεν τα λόγια διαφορετικά απ' ό,τι θα τα έλεγαν οι ίδιοι.

Προκειμένου να μιλήσουμε για τον "χώρο", προβάλαμε μία σκηνή από τον "Θάνατο του ιερού ελαφιού". Την 3η σκηνή που είναι σε ένα ντίνερ ο πατέρας και ο γιός.

Κόλιν Φάρελ, Ο θάνατος του ιερού ελαφιού, 2017

Απ. Κ: Τι σκεφτόσαστε όταν ψάχνατε αυτόν τον χώρο;

Γ. Λ.: Είμαι ο χειρότερος να πω το νόημα της σκηνής.
Όταν γράφω το σενάριο δεν σκέφτομαι καθόλου ούτε ποιοί θα παίξουν ούτε σε ποιούς χώρους θα γυριστούν οι σκηνές. Συγκεντρώνομαι στο σενάριο, αν λειτουργεί ή όχι. Μετά βρίσκω μερικούς χώρους και στο τέλος επιλέγω από ένστικτο αυτόν τον χώρο, όπως επιλέγω αυτός να φοράει ένα πράσινο πουκάμισο.

Εδώ είναι ένα Αμερικάνικο ντίνερ. Τα Αμερικάνικα ντίνερ είναι 3ων ειδών. Είναι ένας χώρος που έχει ιστορία. Μ' αρέσουν οι χώροι που έχουν ιστορία. Το αντίθετο είναι το νοσοκομείο. Κάναμε γύρισμα σε ένα νοσοκομείο πριν ακόμα λειτουργήσει. Καθόλου ιστορία, καθαρό υπερσύγχρονο. Σε αντίστιξη με το ντίνερ.

Απ. Κ.: Κάνετε story board (στόρυ μπορντ);

Γ. Λ.: Ναι, shooting script (σούτιν σκριπτ). Όμως στο γύρισμα δεν το κοιτώ, εκτός αν έχω κολήσει κάπου, τότε το κοιτώ. Μ' αρέσει να ανακαλύπτω στο γύρισμα ξανά τη σκηνή.

Απ. Κ.: Ισχύει ότι δεν σάς αρέσει να φωτίζετε;

Γ. Λ.: Ναι. Βέβαια, αν είναι μία σκηνή έξω και είναι νύχτα, ναι, τότε φωτίζω. Στην "Ευνοούμενη" συνεργάστηκα με έναν δ. φωτογραφίας, τον Ρόμπι Ράϊαν, μόλις τού λέω, "εμένα δεν μ' αρέσουν τα φώτα, όχι τριπόδια, όχι φώτα, έτσι κάνω τις ταινίες", ένθουσιάστηκε. Όμως όταν είχαμε να κάνουμε μια σκηνή έξω, νύχτα, μού λέει, "Μου λες αυτήν την σκηνή πώς θα την φωτίσουμε;". "Με φώτα". "Είπες πως δεν θες φώτα". "Ε, όχι τελείως".

Π. Χ.: Είπατε, τραβάτε φιλμ;

Γ. Λ.: Φιλμ. Μόνο στον "Αστακό" και στις "Άλπεις" τράβηξα ντίτζιταλ. Δεν μπορώ την κάμερα ντίτζιταλ, δεν καταλαβαίνω το κάδρο και δεν είναι μόνο αυτό, όλη η ατμόσφαιρα στο γύρισμα είναι διαφορετική με το φιλμ.

Φ: Όταν έχετε αποφασίσει για τη χρωματική παλέτα για το φιλμ, πώς την πετυχαίνετε έξω, σε φυσικούς χώρους; ή και σε εσωτερικούς, χώρους, σπίτια, μαγαζιά που υπάρχουν ήδη, έχουν τα δικά τους χρώματα, το δικό τους ύφος;

Γ. Λ.: Υπάρχουν δύο λύσεις, ή φτιάχνεις την ταινία όπως το κάνουμε εμείς, σε χώρους που είναι ήδη έτοιμοι και επεμβαίνουμε σε αυτούς, ή την φτιάχνεις σε στούντιο, που σχεδιάζεις ακριβώς αυτό που θες. Εγώ αφήνω τα πράγματα χωρίς απόλυτο έλεγχο. Μια πιο "βρώμικη" κατεύθυνση.

Εκείνη τη στιγμή, είχε ήδη περάσει μία ώρα και στον χώρο που βρισκόταν ο κ. Λάνθιμος είχε πέσει το φως, ανάβει ένα πορτατίφ που ήταν δίπλα του.

Γ. Λ.: Ας πούμε μού λέει ο δ. φωτογραφίας, δεν έχει φως, ανάβω το πορτατίφ, "Κι αυτό εδώ;".

Ξεκινήσαμε στην "Κινέττα" και ξέραμε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να έχουμε φώτα, τράβελιγκ, τριπόδι, το ξέραμε και έτσι ανακαλύψαμε πράγματα από ανάγκη. Το ίδιο έγινε και στο μακιγιάζ, δεν είχαμε μακιγιάζ καθόλου και φαινόντουσαν οι πόροι του δέρματος. Όμως μάς άρεσε και το κρατήσαμε όλ' αυτά και μετά, όταν μπορούσαμε να τα έχουμε. Ανακαλύπτεις κάτι από ανάγκη, βγάζει κάτι ιδιαίτερο, σ' αρέσει και κρατάς κάποια από τα πράγματα που δοκίμασες.

Απ. Κ.: Στην "Ευνοούμενη" δεν κάνεις λήψεις από το "ύψος του ματιού" (eye level), η μηχανή είναι ή από πολύ χαμηλά ή από ψηλά.

Γ. Λ.: Ήθελα να έχουμε την αίσθηση πως βλέπουμε με τα μάτια "μιάς άλλης παρουσίας" που παρακολουθεί.

Απ. Κ: Στον ήχο; Κάνεις ντουμπλάζ;

Γ. Λ.: Όχι ντουμπλάζ. Αν πρόκειται για κάτι δημιουργικό, ναι, π.χ. να κάνεις μία ταινία ολόκληρη με ντουμπλάζ, αλλά να ξανακάνεις μία φράση στο στούντιο γιατί δεν ακούγεται καθαρά, ποτέ δεν θα είναι όπως έχει ήδη ειπωθεί.

Ο διάλογος για μένα είναι σαν μουσική. Στις πρώτες μου ταινίες δεν υπήρχε καθόλου μουσική κι αυτό γιατί δεν ήθελα η μουσική να "μειώνει" τις σκηνές. Πρώτη φορά χρησιμοποίησα μουσική στον "Αστακό" και τότε αποφάσισα να μην παίζει απλώς έναν βοηθητικό ρόλο, χαμηλά, για να βγει ένα συναίσθημα, αλλά να είναι πάρα πολύ παρούσα, εξίσου με την εικόνα, εικόνα και μουσική, 2 διαφορετικά επίπεδα που συγκρούονται μέσα στη σκηνή.
Παρότι μ' αρέσει πολύ η μουσική και ακούω μουσική, δεν ξέρω αν μπορώ να βρω έναν μουσικό να γράψει κάτι αντίστοιχο με την ατμόσφαιρα που έχω δημιουργήσει για τη σκηνή. Ίσως αν θέλω να το κάνω, να πρέπει να ξεκινήσω από τη μουσική.

Απ. Κ.: Στην “Ευνοούμενη” σε κάποιες σκηνές ακούγεται κάτι σαν μουσική, δύο μόνο νότες, ντουμ! ντάμ! τσέλο, κοντραμπάσο, δεν ξέρω ακριβώς, δύο νότες που επαναλαμβάνονται σε όλο το μήκος της σκηνής ή και περισσότερων σκηνών.

Γ. Λ.: Κι αυτό ήταν έτοιμη μουσική. Λυκ Φερραρί.
** Πρόκειται γιά έναν Γάλλο συνθέτη με Ιταλικές ρίζες, που συνέθετε έργα ατονικής μουσικής.*

Φ: Γιατί στις Αγγλόφωνες ταινίες χρησιμοποιήσατε περισσότερη μουσική απ’ ότι στις “Ελληνικές”;

Γ. Λ.: Χρησιμοποιώ;

Αστακός

Φ: Θέλετε να μάς μιλήσετε για τη χρήση των ζώων στις ταινίες σας;

Γ. Λ.: Ποτέ δεν είναι προσχεδιασμένη. Δεν μπορώ να πω κάτι γενικό. Ο άνθρωπος έχει μία ιδιαίτερη σχέση με τα ζώα, υπάρχουν ζώα που τα έχει εξημερώσει και τα αγαπάει, ζώα που χρησιμοποιεί, ζώα που τα τρώει, ζώα που τα θεωρεί ιερά κλπ. Στον “Αστακό” υπάρχει το δάσος και στο δάσος υπάρχουν ζώα.

Απ. Κ.: Καθώς η ώρα πλησιάζει και θα θέλαμε να μιλήσουμε για όλες τις φάσεις μιάς ταινίας, μιλήστε μας για το μοντάζ στις ταινίες σας; Ποιά μεθοδολογία έχετε, πώς δουλεύετε;

Γ. Λ.: Ερευνητικά.
Ναι, στην αρχή πάμε βάσει του σεναρίου, μετά όμως ξεχνάμε το σενάριο και σκεφτόμαστε ποιά θα ήταν η καλλίτερη βερσιόν αυτού που θέλουμε να πούμε; Βλέπουμε αν κάποιες σκηνές λειτουργούν ή όχι, ή σκηνές που λειτουργούν αλλιώς απ' ό,τι φανταζόμασταν, ή αν σε κάποιο άλλο σημείο της ταινίας θα λειτουργούσαν καλλίτερα.

Γιώργος Μαυροψαρίδης, ο μοντέρ

Προσπαθώ να παίρνω απόσταση ανάμεσα στα "χέρια" του μοντάζ. Να αφήνω ένα "χέρι", να το "ξεχνώ" και να το ξαναβλέπω με καινούργια μάτια. Αφήνω 1 - 2 εβδομάδες τον Γ. Μαυροψαρίδη (τον μοντέρ) μόνον του να κάνει ένα "χέρι" ακολουθώντας μία κατεύθυνση και μετά πάω και βλέπω αν λειτουργεί. Στο μοντάζ έρχονται νέες ιδέες, διαφορετικές από τις αρχικές. Χρόνος. Και πειραματισμός. Και δοκιμή.

Απ. Κ.: Να μιλήσουμε τέλος για την παραγωγή; Πώς συνεργάζεστε με τους παραγωγούς;

Γ. Λ.: Για μένα κύριο είναι η προσωπική επαφή. Πώς σκέφτεται κάποιος για την ταινία; Είναι τελείως προσωπικό πώς διαλέγεις κάποιον αντί κάποιου άλλου.
Στο εξωτερικό μού έκανε εντύπωση πόσο ψυχροί είναι. Στην Ελλάδα όταν κάνουμε μία ταινία μάς ενώνει ένα κοινό πάθος, μάς αρέσει το σινεμά και δουλεύουμε για να πούμε κάτι. Στο εξωτερικό δουλεύουν σε μία ταινία όπως σε οποιαδήποτε δουλειά. Στον "Αστακό", ο βοηθός σκηνοθέτη κάθε τόσο μού έδειχνε το ρολόϊ του. Κάνουν μία δουλειά 10 ώρες κάθε μέρα και αν κρατήσει 10 και ένα λεπτό είναι λάθος. Τελείως ψυχροί. Εμένα μ' αρέσει να δουλεύω με ανθρώπους που κάνουν κάτι παραπάνω απ' αυτό που είναι ο κανόνας.

Φ: Ποιά ταινία σας ξεχωρίζετε;

Γ. Λ.: Αγαπημένη μου ταινία... σίγουρα δεν μπορώ να πω. Δεν υπάρχει μία ταινία που είμαι περήφανος. Όταν τελειώνω μία ταινία την αφήνω. Τώρα, που έχουν περάσει 10 χρόνια, ίσως μόνον αν δω την "Κινέττα" μπορέσω να πω, "Α, υπάρχουν κάποια πράγματα ενδιαφέροντα".

Γι' αυτό που μπορώ να πω "περήφανος" είναι πως δεν υπάρχει κανένας συμβιβασμός. Δεν έχω συμβιβαστεί ποτέ, δεν έχω πάει ποτέ πίσω. Αυτό με κάνει περήφανο.

Είμαστε τυχεροί που ξεκινάμε από την Ελλάδα και μπορούμε να δουλεύουμε πιο χαλαρά. Οποιαδήποτε ταινία πάω να κάνω έχω τον απόλυτο έλεγχο, αλλιώς φεύγω. Σε κάθε ταινία προσπαθώ να διορθώσω πού πήγε λάθος και στην επόμενη προσπαθώ να το κάνω διαφορετικά.

Φ: Ποιά εφόδια πρέπει να έχει ένας νέος καλλιτέχνης;

Γ. Λ.: Περηφάνεια.
Να βρεις την προσωπική σου γραφή, την προσωπική σου γλώσσα.
Και αυτό δεν είναι κάτι που το έχεις βρει άπαξ, κάθε φορά το πολεμάς και το ξαναβρίσκεις.
Εκτιμώ πολύ την Ελλάδα και την Ελληνική νοοτροπία.

Φ: Τι ετοιμάζετε;

Γ. Λ.: Μία βουβή ταινία μικρού μήκους, που θα παιχτεί στη Λυρική Σκηνή και η μουσική θα παιχτεί ζωντανά.

Π. Χούρσογλου